

Dönem : 3

Toplantı : 4

MILLET MECLİSİ S. Sayısı : **701 e 2 nci ek**

13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişikliğe dair M. Meclisi Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/592; C. Senatosu : 1/148)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 219)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1135, 1/148*

14 . 2 . 1973

MILLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26 . 1 . 1973 gün ve 5066 sayılı yazınız :

13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 13 . 2 . 1973 tarihli 31 nci Birleşiminde değiştirilerek ve işari oyla kabul edilmiş, dosya ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.
Saygılarımla.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not : Değiştirilen maddeler : **MADDE 1, Madde 4,
Madde 5,
Madde 6, (Konulmuştur.)
Madde 9,
Madde 14,
MADDE 3,**

Adalet Komisyonu raporu

*Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/592, (2/778, 2/779)
Karar No. : 80*

10 . 4 . 1973

Yüksek Başkanlığa

13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 13 . 2 . 1973 tarihli, 31 nci Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş olmakla, 14.2.1973 tarihinde tekrar Komisyonumuza havale olunmuş ve Hükümet temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edilmiştir.

647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarılarının 1 numaralı çerçeve maddesi içerisinde yer alan; 2, 18, 19 ncu maddeleriyle, tasarıların 2 nci maddesi ve çerçeve madde niteliğinde 4 ncü maddesinde yer alan geçici 8 ve 9 ncu maddeleri ile tasarıların 5 ve 6 nci maddelerinin aynen kabul edildiği; Cumhuriyet Senatosunca 1 numaralı çerçeve maddeye dâhil 4, 5, 6, 9, 14 ncü maddelerle, tasarıların 3 ncü maddesinde değişiklikler yapıldığı görülmüştür.

Suçlunun bir otokontrol içerisinde ıslahına imkân verilmesi ve ceza infaz kurumlarımızın bugünkü durumları itibarıyla, kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların çok yönlü mahzurlarını gidermek amacıyla, suçlunun kişiliği, sair halleri ve suçun işlenmesindeki özellikler dikkate alınmak suretiyle, kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların mahkemeye para cezasına veya uygun bir tedbire çevrilebilmesi imkânını getirmiş bulunan 647 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin, yedi yıla yaklaşan uygulamasında, Yargıtay «647 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine göre tebdilen hükmolunan para cezası asıl cezadır» 647 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle verilen ceza sanık için tekerürde, tecilde, zaman aşımında ve diğer kanunî hususlarda nazara alınacak asıl cezadır», «647 sayılı Kanunla tebdilen verilen para cezası asıl cezadır, hükmün temyiz kabiliyeti yönünden bu ceza esas alınır» şeklinde içtihatlarla varmış; Askerî Yargıtay Daireler Kurulu ise; «ihraç cezasının uygulanması bakımından 647 sayılı Kanunun tatbikinden önce hükmedilmiş bulunan hürriyeti bağlayıcı cezanın, asıl ceza olduğu» görüşünü benimsemiştir. Ayrıca; Türk Ceza Kanununun 398 nci maddesine göre mahkûm edildiği hürriyeti bağlayıcı cezası, 647 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine göre para cezasına çevrilmiş olan hükümlüye, Türk Ceza Kanununun 402 nci maddesinde yazılı «tertip olunacak ağır hapis veya hapis cezası müddetine müsavi olarak, failin cürme vasıta kıldığı meslek ve sanatın tatilini mucip olur» hükmünün uygulanmasının gerekip gerekmiyeceği hususunda, Yargıtay 2 nci ve 4 ncü Ceza Daireleri arasında içtihat farkı bulunduğu, asıl ceza kavramının bu şekilde kabul edilmiş olmasının çeşitli memuriyet ve meslek statülerini düzenleyen kanunlar gereğince, statü mensupları hakkında yapılan disiplin kovuşturmalarında, aynı suç işlemiş ve aynı miktar kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya hüküm giymiş olanlardan, cezaları, 647 sayılı Kanuna göre; para cezası veya tedbire çevrilmiş kimseler ile, haklarında bu kanun uygulanmamış olanlara, değişik disiplin cezaları verilmesi suretiyle, ilgililerin hukukunun farklı şekilde etkilenmesi maddî hukuk ve usul hukuku alanında da kanun koyucunun maksadını aşan bir uygulamaya yol açtığı cihetle, Cumhuriyet Senatosunca 4 ncü madde metnine asıl cezasının ne olduğunu tespit eden ve yine hükümlünün ihtiyarında olmayan bir sebeple yerine getirilmesi imkânsız hale gelen tedbir yerine, mahkemeye başka bir tedbire hükmolunma ve ayrıca tedbir hükümlerini belli süre içerisinde yerine getirmeyen veya hüküm gereklerine aykırı hareket edenlerin, tedbire çevrilmiş olan kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalarını, tedbir hükümlerine muhalefetlerinin derecesine göre kısmen veya tamamen infazına veya infaz olunmamasına ilişkin hükmün, maddeye, tedbirin gayesine uygun bir esneklik getirmiş olduğu, yine maddenin 6 ve 7 nci fıkralarının da, maddede yapılmış olan değişikliklerin maksadına uygun düştüğü;

1 numaralı çerçeve maddeye dâhil para cezalarının tarifi, tespiti ve yerine getirilmesiyle alakalı 5 nci maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişikliğin, 4 ncü maddesinin ikinci fıkrasıyla getirilen ve suç tarihinde henüz onsekiz yaşını ikmâl etmemiş olanların, mahkûm edildikleri kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların para cezası veya tedbire çevrilmesini emredici hükmün tabii bir neticesi bulunduğu;

Cezaların ertelenmesine ilişkin 6 nci maddenin ikinci fıkrasının üçüncü satırının sonuna konan (.) ile fıkra anlamının vuzuha kavuşturulduğu;

Müşahedeye tabi tutulmaya ilişkin 9 ncü maddenin 5 nci fıkrasındaki «mütalâasıyla» kelimesinde yapılan noktalama tashiininin;

İzin matlahı altında sevk edilmiş bulunan 14 ncü maddenin ikinci fıkrasındaki iznin, bir sıra izni olmayıp, açık infaz kurumlarında bulunan veya yarı açık infaz kurumunda olup da açık infaz kurumlarına geçmeye hak kazanan hükümlülere, ceza infaz kurumları içerisindeki iyi halleri, olumlu davranışları nedeniyle verilmiş bir mükâfat niteliğini taşımış olması nedeniyle, fıkra metnindeki «yol hariç» kaydının «yol dâhil» şeklinde düzeltilmesi;

Mahkemelerce hükmolunan para cezalarının tahsil usul ve şeklini gösteren özel kanun hükümlerinin saklı tutulması amacıyla sevk edildiği anlaşılan, tasarının 3 ncü maddesinde ki «tazmini nitelikteki» ibarelerinin metinden çıkarılmasının; uygun bulunduğu kanaatine varılmış ve bu itibarla da Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin tamamı Komisyonumuzca da kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygiyle sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
i. H. Tekinel

Sözcü
Sinop
H. Biçer

Kâtip
Kırklareli
M. Atagün

Kütahya
F. Azminoğlu
İmzada bulunamadı

Mardin
E. K. Aybar

Kars
i. H. Alaca

İçel
M. Arıkan

Hatay
T. Köseoğlu
İmzada bulunamadı

Manisa
H. Okçu

Çorum
i. Tombuş

Konya
K. İmer
İmzada bulunamadı

Sivas
T. Koraltan

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun 2, 4, 5, 6, 9, 14, 18 ve 19 ncu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine uygulanabilecek ceza ve tedbirler :

Madde 4. — Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine; suçlunun kişiliğine, sair hallerine ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre mahkemece;

1. Kabahatlerde, beher gün karşılığı 10 ilâ 20 lira hafif, cürümlerde 20 ilâ 40 lira hesabıyla ağır para cezasına,
2. Aynen iade veya tazmine,
3. Altı ayı geçmemek üzere bir eğitim veya ıslah kurumuna devam etmeye,
4. Bir yılı geçmemek kaydıyla muayyen bir yere gitmekten, bâzı faaliyetleri veya meslek ve sanatı icradan men'e,
5. Her nevi ehliyet ve ruhsatnamenin bir aydan bir yıla kadar muvakkaten geri alınmasına, Hükmolunabilir.

Ancak; haklarında T. C. K. nun 54 veya 55 nci maddeleri uygulanmış bulunanların kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaları yerine mahkemece yukarıki bentlerde yazılı ceza ve tedbirlerden birine hükmolunur.

Taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza uzun süreli de olsa fail hakkında bu maddenin ilk fıkrasının (1) numaralı bendi hükmü uygulanabilir.

Hürriyeti bağlayıcı cezadan çevrilen para cezasını kanunda öngörülen süre içerisinde ödemeyenler ile birinci fıkranın 2, 3, 4 ve 5 numaralı bentlerinde yazılı tedbirleri Cumhuriyet savcılığınca yapılan tebligata rağmen 30 gün içerisinde yerine getirmiyenler veya hüküm gereklerine aykırı hareket edenlerin, hürriyeti bağlayıcı cezalarının aynen yerine getirilmesine mahkemece karar verilir.

Bu madde hükümleri sırf askerî suçlar ile askerî disiplin suçları ve birinci fıkranın 3 ve 4 numaralı bendi hükümleri de subaylar, askerî memurlar ve assubaylar hakkında uygulanmaz.

Para cezalarının tarifi, tespiti ve yerine getirilmesi :

Madde 5. — Para cezası kanunda yazılı hadler arasında tayin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

Asgari ve azami hadleri gösterilen para cezalarının miktarı suçlunun iktisadi durumu, aile sorumluluğu, meşgale ve mesleği, yaş ve sağlık durumu cezanın sosyal etkisi ve uyarma amacı gibi hususlar gözönünde tutularak tespit edilir.

C. SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun 2, 4, 5, 6, 9, 14, 18 ve 19 ncu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine uygulanabilecek ceza ve tedbirler :

Madde 4. — Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar, suçlunun kişiliğine sair hallerine ve suçun işenmesindeki özelliklere göre mahkemece;

1. Kabahatlerde, beher gün karşılığı 10 ilâ 20 lira, hafif cürümlerde 20 ilâ 40 lira hesabıyla ağır para cezasına,

2. Aynen iade veya tazmine,

3. Altı ayı geçmemek üzere bir eğitim veya ıslah kurumuna devam etmeye,

4. Bir yılı geçmemek kaydıyla muayyen bir yere gitmekten, bâzı faaliyetleri veya meslek ve sanatı icradan men'e,

5. Her nevi ehliyet ve ruhsatnamenin bir aydan bir yıla kadar muvakkaten geri alınmasına, Çevrilebilir.

Suç tarihinde henüz 18 yaşını ikmal etmemiş olanların mahkûm edildikleri kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar yukarıdaki bentlerde yazılı ceza veya tedbirlerden birine çevrilir.

Taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza uzun süreli de olsa fail hakkında bu maddenin ilk fıkrasının (1) numaralı bendi hükmü uygulanabilir.

Uygulamada asıl ceza, bu madde hükümlerine göre para cezasına veya tedbiri çevrilen hürriyeti bağlayıcı cezadır.

Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaları birinci fıkranın 2, 3, 4 ve 5 numaralı bentlerinde yazılı tedbirlerden birine çevrilmiş olanlardan tedbir hükümlerini Cumhuriyet Savcılığınca yapılan tebligata rağmen 30 gün içerisinde yerine getirmeyenler veya hüküm gereklerine aykırı hareket edenlerin tedbire çevrilmiş olan kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların, tedbir hükümlerine muhalefetlerinin derecesine göre kısmen veya tamamen infazına veya infaz olunmamasına hükmü veren mahkemece karar verilir.

Tedbire ilişkin hükümlere muhalefet, haklarında ikinci fıkra hükmü uygulanmış olanlar tarafından vukubulduktaki; tedbir, hükmü veren mahkemece birinci fıkrada yazılı esaslar dairesinde para cezasına çevrilir.

Kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezadan çevrilen para cezasını, hükümde taksit öngörülmüş ise taksit süreleri, aksi halde 5 nci maddenin 8 nci fıkrasında yazılı süreler içerisinde ödemeyenlerin işbu cezaları mahkemece hükümde bir günlük hürriyeti bağlayıcı ceza ne miktar para cezasına karşılık tutulmuş ise aynı miktar üzerinden hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilir.

Tedbir hükümlerinin yerine getirilmesi hükmünün ihtiyarında olmayan sebepler yüzünden imkânsız hale gelmişse hükmü veren mahkemece bu tedbir yerine başka bir tedbire hükmolunur.

Bu madde hükümleri sırf askerî suçlar ile askerî disiplin suçları ve birinci fıkranın 3 ve 4 numaralı bendi hükümleri de subaylar, askerî memurlar ve assubaylar hakkında uygulanmaz.

Para cezalarının tarifi, tespiti ve yerine getirilmesi :

Madde 5. — Para cezası kanunda yazılı hadler arasında tayin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

Asgarî ve azamî hadleri gösteren para cezalarının miktarı suçlunun iktisadî durumu, aile sorumluluğu, meşgale ve mesleki, yaş ve sağlık durumu cezanın sosyal etkisi ve uyarma amacı gibi hususlar gözönünde tutularak tespit edilir.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

Mahkeme gerekli gördüğü takdirde, hükmedeceği para cezasının tayin edeceği sürelerde ve belirli taksitlerle ödenmesine de karar verebilir. Ancak taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi halinde geri kalan miktarın tamamının tahsili gerektiğini de kararda gösterir.

Taksit süresi iki yılı geçemez ve taksit miktarı üçten eksik olamaz.

Bu ceza hükmünü bildiren ilâm kesinleşince Cumhuriyet savcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı bir ay içinde para cezasını ödemesi için hükümlüye usulü dairesinde bir ödeme emri tebliğ eder.

Hükümlü, tebliğ olunan ödeme emri üzerine belli süre içinde para cezasını ödemezse Cumhuriyet savcısının kararı ile bir gün 10 lira sayılmak üzere hapsedilir. Kesirler nazara alınmaz, Ancak 10 liradan aşağı hükmolunan para cezaları bir gün hapse çevrilir.

Para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olması bile yukardaki hüküm Cumhuriyet savcılığınca uygulanır.

Mahkemece para cezasının tahsiline taksit öngörülmemiş ise bir aylık süre içerisinde para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan para cezasının birer aylık iki taksitte ödenmesine müsaade olunur. İkinci taksit vaktinde ödenmezse üçüncü taksit müsaadesi hükümsüz kalır.

Hükümlü, mahpus kaldığı her gün için 6 ncı fıkra uyarınca 10 lira indirildikten sonra geri kalan parayı öderse hapisten çıkarılır.

Para cezası yerine çektirilen hapis cezası 3 yılı geçemez. Türk Ceza Kanununun 84 ncü maddesi hükmü saklıdır.

Kendi isteği üzerine hükümlü, para cezasından çevrilen hapis yerine Devlet, mahallî idare, Kamu İktisadî Teşebbüsü ve sair kamu kurumlarının hizmetlerinde çalıştırılabilir. Rayice göre emsallerine ödenen ücret tutarından hükümlünün iagesi için lüzumlu miktar ayrıldıktan sonra bakiyesi hükmolunan cezadan mahsubedilir.

Çektirilen hapis süresi para cezasını tamamiyle karşılamamış olursa geri kalan paranın tahsili için ilâm Cumhuriyet Savcılığınca mahallin en büyük mal memurluğuna verilir. Ve mal memurluğunca Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanuna göre infaz edilir.

Cezaların ertelenmesi :

Madde 6. — Adliye mahkemelerinde para cezasından başka bir ceza ile mahkûm olmayan kimse, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya 6 aya kadar ağır hapis veya bir yıla kadar hapis veya hafif hapis cezalarından biri ile mahkûm olur ve geçmişteki hali ile ahlâkî temayüllerine göre cezasının ertelenmesi ilerde cürüm işlemekten çekinmesine sebeb olacağı hakkında mahkemece kanaat edilirse, bu cezanın ertelenmesine hükmolunabilir. Bu halde ertelenenin sebebi hükmünde yazılır.

Filil işlendiği zamanda 15 yaşını bitirmemiş küçüklerin mahkûm oldukları ağır hapis cezası iki seneden, hapis ve hafif hapis cezası üç seneden; 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını ikmal etmemiş olanlar ile 70 yaşına varmış ihtiyarların mahkûm oldukları ağır hapis cezası bir seneden hapis veya hafif hapis cezası iki seneden fazla olmadığı hallerde de yukardaki fıkra hükümleri uygulanabilir.

Bâzi suçlara ilişkin cezalar ile askerî suçlar, disiplin suçlarına ilişkin cezaların ertelenemeyeceğine dair özel kanun hükümleri saklıdır.

(C. Senatosunun kabul ettiği metin)

Mahkeme gerekli gördüğü takdirde, hükmedeceği para cezasının tayin edeceği sürelerde ve belirli taksitlerle ödenmesine de karar verebilir. Ancak taksitlerden birinin süresinde ödenmesi halinde geri kalan miktarın tamamının tahsili gerektiğini de kararda gösterir.

Taksit süresi iki yılı geçemez ve taksit miktarı dörtten eksik olamaz.

Bu ceza hükmünü bildiren ilâm kesinleşince Cumhuriyet Savcılığına verilir. Cumhuriyet Savcısı bir ay içinde para cezasını ödemesi için hükümlüye usulü dairesinde bir ödeme emri tebliğ eder.

Hükümlü tebliğ olunan ödeme emri üzerine belli süre içerisinde para cezasını ödemezse Cumhuriyet Savcısının kararı ile bir gün 10 lira sayılmak üzere hapsedilir. Kesirler nazara alınmaz, ancak 10 liradan aşağı hükmolunan para cezaları bir gün hapse çevrilir. Haklarında Türk Ceza Kanununun 54 veya 55 nci maddeleri uygulanmak suretiyle hüküm giyenlerin para cezaları kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezadan çevrilmiş olsa bile hapse çevrilemez. Bu takdirde maddenin son fıkrası hükümleri uygulanır.

Para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile yukardaki hüküm Cumhuriyet Savcılığınca uygulanır.

Mahkemece para cezasının tahsilinde taksit öngörülmemiş ise bir aylık süre içerisinde para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan para cezasının birer aylık iki taksitte ödenmesine müsaade olunur. İkinci taksit vaktinde ödenmezse üçüncü taksit müsaadesi hükümsüz kalır.

Hükümlü, mahsup kaldığı her gün için 6 ncı fıkra uyarınca 10 lira indirildikten sonra geri kalan parayı öderse haptisten çıkarılır.

Para cezası yerine çektirilen hapis cezası 3 yılı geçemez. Türk Ceza Kanununun 84 ncü maddesi hükmü saklıdır.

Kendi isteği üzerine hükümlü, para cezasından çevrilen hapis yerine Devlet, mahallî idare, kamu iktisadî teşebbüsü ve sair kamu kurumlarının hizmetlerinde çalıştırılabilir. Rayice göre emsallerine ödenen ücret tutarından hükümlünün iâşesi için lüzumlu miktar ayrıldıktan sonra bakiyesi hükmolunan cezadan mahsubedilir.

Çektirilen hapis süresi para cezasını tamamıyla karşılamamış olursa geri kalan paranın tahsili için ilâm Cumhuriyet Savcılığınca mahallin en büyük mal memurluğuna verilir. Ve mal memurluğunca Âmme Alacaklarının Tahsilî Usulü hakkındaki Kanuna göre infaz edilir.

Cezaların ertelenmesi :

Madde 6. — Adliye mahkemelerinde para cezasından başka bir ceza ile mahkûm olmayan kimse, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya 6 aya kadar ağır hapis veya bir yıla kadar hapis veya hafif hapis cezalarından biri ile mahkûm olur ve geçmişteki haliyle ahlâkî temayüllerine göre cezasının ertelenmesi ilerde cürüm işlemekten çekinmesine sebeb olacağı hakkında mahkemece kanaat edilirse, bu cezanın ertelenmesine hükmolunabilir. Bu halde ertelenmenin sebebi hükümde yazılır.

Filin işlendiği zamanda 15 yaşını bitirmemiş küçüklerin mahkûm oldukları ağır hapis cezası iki seneden, hapis ve hafif hapis cezası üç seneden; 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını ikmal etmemiş olanlar ile 70 yaşına varmış ihtiyarların mahkûm oldukları ağır hapis cezası bir seneden, hapis veya hafif hapis cezası iki seneden fazla olmadığı hallerde de yukardaki fıkra hükümleri uygulanabilir.

Bâzi suçlara ilişkin cezalar ile askerî suçlar ve disiplin suçlarına ilişkin cezaların ertelenemeyeceğine dair özel kanun hükümleri saklıdır.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

Müşahedeye tabi tutulma :

Madde 9. — Müebbet ağır hapis cezasına veya uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlar, haklarında uygulanacak rejimi, ahlâki eğilimlerini ve gönderilmesi gereken infaz kurumunu tespit için tüzükte gösterilen esaslar dairesinde müşahedeye tabi tutulurlar.

Müşahade süresi 60 günü geçemez.

Hükümlü, kişiliğine, sair hallerine, suçun işlenmesindeki özelliklere göre gerektiğinde müşahedeye tabi tutulmayabilir.

İnfazı gereken cezaları 6 aydan aşağı olanlar müşahedeye tabi tutulmazlar.

Müşahade sonunda, müşahade merkezi hükümlüye ait dosyayı mütalâasıyla Bakanlığa gönderir. Müşahade sonucuna göre hükümlünün gönderileceği infaz kurumu Bakanlıkça tayin olunur.

Hükümlülerin müşahedeye tabi tutulmasına ve cezaevlerinin sınıflandırılmasına ilişkin hükümler, askerî cezaevleri ve cezaları buralarda infaz olunan hükümlüler hakkında uygulanmaz.

İzin :

Madde 14. — Hürriyeti bağlayıcı cezaları infaz edilmekte olanlardan :

a) Hükümlülük süresinin 1/5 ini iyi hal ile geçirenlere anasının, babasının, eşinin, kardeşinin veya çocuğunun ölümü veya bunlardan birinin ciddi veya ağır hastalıkları halinde yahut zarara mâruz kaldıkları büyük yangın, deprem, su baskını gibi afetlerin vukuunda yol hariç bir günden 10 güne kadar,

b) Açık infaz kurumlarında bulunanlarla, yarı açık infaz kurumlarında olup da açık infaz kurumlarına geçmeye hak kazananlardan hükümlülük süresinin yarısını iyi hal ile geçirmiş olanlara ayrıca yol hariç 72 saate kadar,

c) İnfaz kurumlarında hükümlülük süresinin en az 6 ayını geçirmiş ve şartla salıverilmelerine 15 gün kalmış olan hükümlülere normal hayata avdetlerini sağlayacak ve iş temin edebilecek imkânların verilmesi için çalışma saatleri içinde ve her seferinde yol hariç 8 saate kadar,

Cumhuriyet Savcısının tasvibiyle mahfuzen veya serbest olarak Tüzükte gösterilen esaslar dâhilinde izin verilebilir.

İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

İzinden dönmeyen veya izin süresini geçiren hükümlüler hakkında Türk Ceza Kanununun 299 ve müteakıp maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

MADDE 3. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki Kanunun geçici 4 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir.

Ancak; mahkemelerce hükümlü olan tazminî nitelikteki para cezalarının tahsil usul ve şeklini gösteren özel kanun hükümleri saklıdır.

(C. Senatosunun kabul ettiği metin)

Müşahedeye tabi tutulma :

Madde 9. — Müebbet ağır hapis cezasına veya uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlar, haklarında uygulanacak rejimi, ahlaki eğilimlerini ve gönderilmesi gereken infaz kurumunu tespit için tüzükte gösterilen esaslar dairesinde müşahedeye tabi tutulurlar.

Müşahede süresi 60 günü geçemez.

Hükümlü, kişiliğine, sair hallerine, suçun işlenmesindeki özelliklere göre gerektiğinde müşahedeye tabi tutulmayabilir.

İnfazı gereken cezaları 6 aydan aşağı olanlar müşahedeye tabi tutulmazlar.

Müşahede sonunda, müşahede merkezi hükümlüye ait dosyayı mütalâasıyle Bakanlığa gönderir. Müşahede sonucuna göre hükümlünün gönderileceği infaz kurumu Bakanlıkça tayin olunur.

Hükümlülerin müşahedeye tabi tutulmasına ve cezaevlerinin sınıflandırılmasına ilişkin hükümler, askerî ceza evleri ve cezaları buralarda infaz olunan hükümlüler hakkında uygulanmaz.

İzin :

Madde 14. — Hürriyeti bağlayıcı cezaları infaz edilmekte olanlardan :

a) Hükümlülük süresinin 1/5'ini iyi hal ile geçirenlere anasının, babasının, eşinin, kardeşinin veya çocuğunun ölümü veya bunlardan birinin ciddi veya ağır hastalıkları halinde yahut zarara mâruz kaldıkları büyük yangın, deprem, su baskını gibi âfetlerin vukuunda yol hariç bir günden 10 güne kadar,

b) Açık infaz kurumlarında bulunanlarla, yarı açık infaz kurumlarında olup da açık infaz kurumlarına geçmeye hak kazananlardan hükümlülük süresinin yarısını iyi hal ile geçirmiş olanlara ayrıca yol dâhil 72 saate kadar,

c) İnfaz kurumlarında hükümlülük süresinin en az 6 ayını geçirmiş ve şartla salıverilmelerine 15 gün kalmış olan hükümlülere normal hayata avdetlerini sağlayacak ve iş temin edebilecek imkânların verilmesi için çalışma saatleri içinde ve her seferinde yol dâhil 8 saate kadar,

Cumhuriyet Savcısının tasvibiyle mahfuzen veya serbest olarak Tüzükte gösterilen esaslar dâhilinde izin verilebilir.

İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

İzinden dönmeyen veya izin süresini geçiren hükümlüler hakkında Türk Ceza Kanununun 299 ve müteakip maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

MADDE 3. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun geçici 4 ncü maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir :

Ancak; mahkemelerce hükmolunan para cezalarının tahsil usul ve şeklini gösteren özel kanun hükümleri saklıdır.

ADALET KOMİSYONUNUN GENEL KURULA TAVSİYELERİ

13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı Hakkındaki Kanunun 2, 4, 5, 6, 9, 14, 18 ve 19 ncu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2. — Kesinleşmiştir.

Madde 4. — Cumhuriyet Senatosunun 4 ncü maddesi benimsenmiştir.

Madde 5. — Cumhuriyet Senatosunun 5 nci maddesi benimsenmiştir.

Madde 6. — Cumhuriyet Senatosunun 6 ncı maddesi benimsenmiştir.

Madde 9. — Cumhuriyet Senatosunun 9 ncu maddesi benimsenmiştir.

Madde 14. — Cumhuriyet Senatosunun 14 ncü maddesi benimsenmiştir.

Madde 18. — Kesinleşmiştir.

Madde 19. — Kesinleşmiştir.

MADDE 2. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı Hakkındaki Kanuna aşağıda yazılı ek madde eklenmiştir:

EK MADDE 1. — Kesinleşmiştir.

MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosunun 3 ncü maddesi benimsenmiştir.

MADDE 4. — 13 . 7 . 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların infazı Hakkındaki Kanuna geçici 8 ve 9 ncu maddeler eklenmiştir.

Geçici Madde 8. — Kesinleşmiştir.

Geçici Madde 9. — Kesinleşmiştir.

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.

MADDE 6. — Kesinleşmiştir.

